

Detta dokument har sammanställts i informationssyfte. Kontrollera därför alltid texten mot den tryckta versionen. Denna version innehåller ändringar i LIVSFS 2004:8, omtryck LIVSFS 2007:8¹ och LIVSFS 2009:9.

Dessa föreskrifter är beslutade med stöd av 5, 7 och 40 §§ livsmedelsförordningen (2006:813) ².

Omfattning

1 § Dessa föreskrifter omfattar deklARATION av näringsvärde för livsmedel som är avsedda att som sådana överlämnas till enskilda konsumenter. Föreskrifterna omfattar även sådan deklARATION för livsmedel avsedda för storhushåll såsom personalrestauranger och andra restauranger. (*LIVSFS 2007:8*).

2 § Föreskrifterna omfattar inte

- naturligt mineralvatten eller andra slag av vatten som är avsedda som livsmedel,
- kosttillskott. (*LIVSFS 2007:8*).

3 § Utöver bestämmelserna i dessa föreskrifter finns regler som rör frågor om näringsvärdesdeklARATION i andra föreskrifter beslutade av Livsmedelsverket och i EG-förordningar. (*LIVSFS 2007:8*).

4 § Dessa föreskrifter gäller inte vid export till länder utanför det område som omfattas av avtalet om det Europeiska ekonomiska samarbetet (EES-avtalet). (*LIVSFS 2007:8*).

¹ Samtliga allmänna råd utgick genom denna ändring.

² Jfr rådets direktiv 90/496/EEG (EGT L 276, 6.10.1990, s 40, Celex 390L0496).

Definitioner

5 § I dessa föreskrifter avses med

näringsvärdesdeklaration, all information som framgår av märkningen och som avser

1. energivärde,
2. följande näringsämnen:

- protein,
- kolhydrat,
- fett,
- fiber,
- natrium samt
- vitaminer och mineralämnen enligt *bilaga* till dessa föreskrifter och som förekommer i de mängder som definieras som betydande i bilagan,

näringspåstående, varje framställning och budskap som påstår, antyder eller gör gällande att ett livsmedel har speciella näringsegenskaper vad beträffar den energi som det

- ger,
- ger i minskad eller ökad grad, eller
- inte ger,

eller beträffande de näringsämnen som det

- innehåller,
- innehåller i minskade eller ökade proportioner, eller
- inte innehåller.

Obligatorisk uppgift om ett näringsämnes kvalitet eller kvantitet utgör inte ett näringspåstående,

protein, den proteinhalt som beräknas med ledning av följande formel:
protein = sammanlagda kvävemängden enligt Kjeldahl x 6,25,

kolhydrat, alla kolhydrater som kan metaboliseras i människokroppen, även sockeralkoholer,

sockerarter, alla monosackarider och disackarider som förekommer i livsmedel. Sockeralkoholer ingår inte i begreppet sockerarter,

fett, sammanlagda mängden lipider, även fosfolipider,

mättade fettsyror, fettsyror utan dubbelbindning,

enkelomättade fettsyror, fettsyror med en *cis* dubbelbindning,

fleromättade fettsyror, fettsyror med metylenåtskilda *cis-cis*-dubbelbindningar,

fiber, kolhydratpolymerer med minst tre monomerenheter som varken spjälkas eller upptas i människans tunntarm och som hör till någon av följande kategorier:

- ätliga kolhydratpolymerer som naturligt förekommer i konsumtionsfärdiga livsmedel,
- ätliga kolhydratpolymerer som framställts av livsmedelsråvaror genom fysikaliska, enzymatiska eller kemiska metoder och som har en gynnsam

fysiologisk effekt som påvisats genom allmänt vedertagen vetenskaplig dokumentation,

- ätliga syntetiska kolhydratpolymerer som har en gynnsam fysiologisk effekt som påvisats genom allmänt vedertagen vetenskaplig dokumentation.

genomsnittsvärde, det värde som bäst representerar den mängd näringsämne som ett visst livsmedel innehåller och där hänsyn tas till årstidsbetingade variationer, konsumtionsmönster samt andra faktorer som kan göra att det faktiska värdet varierar. (*LIVSFS 2009:9*)

Utformning

6 § Information enligt dessa föreskrifter ska ges samlad på ett ställe i tabellform eller, om utrymmet inte tillåter, i linjär form.

Informationen ska anges med tydliga och beständiga tecken på väl synlig plats.

Språk

7 § Föreskrivna märkningsuppgifter ska anges på svenska. Annat språk får användas, om märkningen ändå kan antas vara förståelig för konsumenter med svenska som modersmål. Märkningsuppgifterna får samtidigt anges på flera språk.

Informationens innehåll

8 § Näringsvärdesdeklaration är obligatorisk när näringspåstående förekommer i märkning eller presentation av ett livsmedel.

9 § De enda näringspåståenden som får lämnas är de som avser energi, näringsämnen som anges i definitionen av näringsvärdesdeklaration i 5 § samt ämnen som tillhör eller ingår i någon av dessa kategorier näringsämnen.

10 § *har upphävts genom (LIVSFS 2007:8).*

11 §

1. Näringsvärdesdeklaration ska utformas antingen enligt grupp 1 eller grupp 2 och i följande ordning.

Grupp 1

- energivärde,
- mängden protein, kolhydrat och fett.

Grupp 2

- energivärde,

- mängden protein, kolhydrat, sockerarter, fett, mättat fett, fiber och natrium.
- 2. Om ett näringspåstående görs för sockerarter, mättat fett, fiber eller natrium ska den information som lämnas anges enligt grupp 2.
- 3. I näringsvärdesdeklarationen får också anges mängden av en eller flera av följande
 - stärkelse,
 - sockeralkoholer,
 - enkelomättat fett,
 - fleromättat fett,
 - kolesterol eller
 - de vitaminer eller mineralämnen som anges i *bilagan* och som förekommer i de mängder som definieras som betydande i *bilagan*.
- 4. Om ett näringspåstående görs för någon av de kategorier näringsämnen som anges i 1 och 3 är deklaration av denna obligatorisk. Om mängden fleromättat fett, enkelomättat fett eller kolesterolemängden anges, ska dessutom mängden mättat fett anges. I detta fall utgör denna uppgift inte ett näringspåstående enligt 2.

(LIVSFS 2009:9)

12 §

1. Vid näringsvärdesdeklaration ska följande enheter användas

energi	kJ och kcal
protein	gram (g)
kolhydrat	gram (g)
fett	gram (g)
fiber	gram (g)
natrium	gram (g)
kolesterol	milligram (mg)
vitaminer och mineralämnen	enligt de enheter som anges i <i>bilagan</i>
2. Uppgifterna ska anges per 100 g eller per 100 ml av livsmedlet. Informationen får dessutom lämnas per portion, under förutsättning att uppgift lämnas om portionsstorlek eller antalet portioner i förpackningen.
3. De angivna mängderna ska vara de mängder som finns i livsmedlet vid försäljningen. När det är lämpligt får denna information avse livsmedlet efter beredning, under förutsättning att tillräckligt detaljerade beredningsanvisningar lämnas och att informationen hänför sig till livsmedlet när det är färdigt att konsumeras.
4. Information om vitaminer och mineralämnen ska, utöver bestämmelserna i 2, anges i procent av det för märkningsändamål i *bilagan*

rekommenderade dagliga intaget. Informationen ska lämnas enligt bestämmelserna i 2.

5. Vid deklaration av sockerarter, sockeralkoholer eller stärkelse ska uppgifterna anges omedelbart efter deklarationen av kolhydratmängden enligt följande

- kolhydrat g
varav:

- sockerarter g
- sockeralkoholer g
- stärkelse g

6. Vid deklaration av mängd eller slag av fettsyra eller kolesterolmängd ska uppgifterna anges omedelbart efter deklarationen av den totala mängden fett enligt följande

- fett g
varav:

- mättat fett g
- enkelomättat fett g
- fleromättat fett g
- kolesterol mg.

(LIVSFS 2009:9)

Omräkningsfaktorer

13 § Det energivärde som deklarerats ska beräknas med användning av följande omräkningsfaktorer:

- kolhydrat (utom sockeralkoholer)	4 kcal/g	- 17 kJ/g
- sockeralkoholer	2,4 kcal/g	- 10 kJ/g
- protein	4 kcal/g	- 17 kJ/g
- fett	9 kcal/g	- 37 kJ/g
- alkohol (etanol)	7 kcal/g	- 29 kJ/g
- organisk syra	3 kcal/g	- 13 kJ/g
- salatrium	6 kcal/g	- 25 kJ/g
- fiber	2 kcal/g	- 8 kJ/g
- erytritol	0 kcal/g	- 0 kJ/g.

(LIVSFS 2009:9)

Beräkningsgrunder

14 § De värden som deklarerats ska var för sig vara genomsnittsvärden som grundar sig på något av följande alternativ:

- tillverkarens analys av livsmedlet,
- en beräkning baserad på kända eller verkliga genomsnittsvärden för de använda ingredienserna eller

– en beräkning baserad på allmänt fastställda och godtagna uppgifter.

Övrigt³

15 § *har upphävts genom LIVSFS 2009:9*

Dessa föreskrifter (SLVFS 1993:21) träder i kraft den 1 januari 1994.

Dessa föreskrifter (LIVSFS 2004:8) träder i kraft den dag de utkommer från trycket⁴.

Dessa föreskrifter (LIVSFS 2007:8) träder i kraft den 1 juli 2007.

Dessa föreskrifter (LIVSFS 2009:9) träder i kraft den dag de utkommer från trycket. Handel med produkter som inte överensstämmer med dessa föreskrifter (LIVSFS 2009:9) får fortsätta fram till den 31 oktober 2012, under förutsättning att de är i enlighet med äldre bestämmelser om näringsvärdesdeklaration.

(Se nedan efter den konsoliderade versionen för äldre lydelsen av definitionen av kostfiber, 13 § och bilagan.)

³ Rubriken har utgått genom LIVSFS 2009:9.

⁴ Föreskrifterna utkom från trycket den 31 mars 2004.

Vitaminer och mineralämnen som får deklarerats samt för märkningsändamål rekommenderat dagligt intag av dessa

Vitamin A µg (retinolekvivalenter)	800
Vitamin D µg	5
Vitamin E mg (α-tokoferolekvivalenter)	12
Vitamin K µg	75
Vitamin C mg	80
Tiamin mg	1,1
Riboflavin mg	1,4
Niacin mg (niacinekvivalenter)	16
Vitamin B ₆ mg	1,4
Folsyra µg	200
Vitamin B ₁₂ µg	2,5
Biotin µg	50
Pantotensyra mg	6
Kalium mg	2 000
Klorid mg	800
Kalcium mg	800
Fosfor mg	700
Järn mg	14
Magnesium mg	375
Zink mg	10
Koppar mg	1
Mangan mg	2
Fluorid mg	3,5
Selen µg	55
Krom µg	40
Molybden µg	50
Jod µg	150

Uppgifter som anges inom parentes är endast underlag för beräkning av halt och bör inte anges i deklARATIONEN.

Med begreppet *betydande mängd* som anges i 5 § och 11 § 3 avses i regel att varan innehåller minst 15 % av det rekommenderade dagliga intaget

⁵ Bilagan ändrad genom LIVSFS 2009:9.

enligt denna bilaga, per 100 g eller 100 ml av livsmedlet eller i en förpackning som endast innehåller en portion av livsmedlet.

Äldre lydelse som får tillämpas vid handel fram till den 31 oktober 2012; jfr övergångsbestämmelserna

Definitioner

5 § I dessa föreskrifter avses med

näringsvärdesdeklaration, all information som framgår av märkningen och som avser

3. energivärde,
4. följande näringsämnen:
 - protein,
 - kolhydrat,
 - fett,
 - kostfiber,
 - natrium samt
 - vitaminer och mineralämnen enligt *bilaga* till dessa föreskrifter och som förekommer i de mängder som definieras som betydande i *bilagan*,

näringspåstående, varje framställning och budskap som påstår, antyder eller gör gällande att ett livsmedel har speciella näringsegenskaper vad beträffar den energi som det

- ger,
- ger i minskad eller ökad grad, eller
- inte ger,

eller beträffande de näringsämnen som det

- innehåller,
- innehåller i minskade eller ökade proportioner, eller
- inte innehåller.

Obligatorisk uppgift om ett näringsämnes kvalitet eller kvantitet utgör inte ett näringspåstående,

protein, den proteinhalt som beräknas med ledning av följande formel:
 $\text{protein} = \text{sammanlagda kvävemängden enligt Kjeldahl} \times 6,25$,

kolhydrat, alla kolhydrater som kan metaboliseras i människokroppen, även sockeralkoholer,

sockerarter, alla monosackarider och disackarider som förekommer i livsmedel. Sockeralkoholer ingår inte i begreppet sockerarter,

fett, sammanlagda mängden lipider, även fosfolipider,
mättade fettsyror, fettsyror utan dubbelbindning,
enkelomättade fettsyror, fettsyror med en *cis* dubbelbindning,
fleromättade fettsyror, fettsyror med metylenåtskilda *cis-cis*-dubbelbindningar,

kostfiber, ätligt material som inte kan brytas ned av kroppsegna enzymer. Kostfibervärdet bestäms enligt den undersökningsmetod som beskrivs i Association of Official Analytical Chemists, XIV Ed. 1st Supplement 43.A14-A20, 1985,

genomsnittsvärde, det värde som bäst representerar den mängd näringsämne som ett visst livsmedel innehåller och där hänsyn tas till årstidsbetingade variationer, konsumtionsmönster samt andra faktorer som kan göra att det faktiska värdet varierar. (*LIVSFS 2007:8*).

Omräkningsfaktorer

13 § Det energivärde som deklarerats ska beräknas med användning av följande omräkningsfaktorer:

– kolhydrat (utom sockeralkoholer)	4 kcal/g	- 17 kJ/g
– sockeralkoholer	2,4 kcal/g	- 10 kJ/g
– protein	4 kcal/g	- 17 kJ/g
– fett	9 kcal/g	- 37 kJ/g
– alkohol (etanol)	7 kcal/g	- 29 kJ/g
– organisk syra	3 kcal/g	- 13 kJ/g
– salatrium	6 kcal/g	- 25 kJ/g.

(*LIVSFS 2004:8*).

Vitaminer och mineralämnen som får deklarerats samt för märkningsändamål rekommenderat dagligt intag av dessa

Vitamin A µg (retinolekvivalenter)	800
Vitamin D µg	5
Vitamin E mg (α-tokoferolekvivalenter)	10
Vitamin C mg	60
Tiamin mg	1,4
Riboflavin mg	1,6
Niacin mg (niacinekvivalenter)	18
Vitamin B ₆ mg	2
Folacin µg	200
Vitamin B ₁₂ µg	1
Biotin mg	0,15
Pantotensyra mg	6
Kalcium mg	800
Fosfor mg	800
Järn mg	14
Magnesium mg	300
Zink mg	15
Jod µg	150

Uppgifter som anges inom parentes är endast underlag för beräkning av halt och bör inte anges i deklARATIONEN.

Med begreppet *betydande mängd* som anges i 5 § och 11 § 3 avses i regel att varan innehåller minst 15 % av det rekommenderade dagliga intaget enligt denna bilaga, per 100 g eller 100 ml av livsmedlet eller i en förpackning som endast innehåller en portion av livsmedlet. (*LIVSFS 2007:8*)